Tilladelsesdato: 25-05-2023
Sagsnr: S2023-4869
Ejd.nr.: 8345

Til ejendommens ejer

MORSØ KOMMUNE
Teknik og Miljø

Peter Bertelsen

99707056

pbe@morsoe.dk

Jernbanevej 7
7900 Nykøbing Mors
Telefon 99 70 70 00
kommunen@morsoe.dk
mors.dk

Dispensation - Fortidsmindebeskyttelseslinjen

Gasværksvej 78 - matr.nr. 1 aac, DUEHOLM, NYKØBING M. JORDER

Der henvises til ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 i ovennævnte sag af 31. marts 2023**.**

Byggearbejdets art og omfang
2023-4869: Opførelse af transformerstation - Gasværksvej 78

Dispensationen omhandler
Der er søgt tilladelse til at opføre en bygning, der skal rumme en transformatorstation for områdets forsyningsselskab *Netselskabet Elværk A/S*.

Den eksisterende transformerstation, som er beliggende på nabogrunden, er ikke længere tidssvarende og skal erstattes. Ansøger har begrundet ansøgningen med følgende: *"Den ny transformerstation etables som led i den grønne omstilling til et mere effektivt og drift sikkert system. Ligeledes vil stationen skabe større forsyningssikkerhed ved erstatning af eksisterende udvendige anlæg, som trænger til udskiftning, da bland andet reetableringen af fejl mv. tager langt tid"*

Bygningen er i 1 etage med en længde på 30,6 m og en bredde på 16,05 m. Bygningen udføres med ensidig taghældning med en taghøjde på henholdsvis 7,9 m mod nord og 3,9 m mod syd. Bygningen opføres med ydervægge i grå beton med gavlfacadepartier i kobber og tag med sort tagpap. Bygningssiden mod fortidsmindet har facadepartier med kobber og betonflader med prægning. Der henvises til tegningsbilag, tegn.nr. U300.

I tilknytning til bygningen opsættes der hegn omkring et udvendigt teknisk anlæg, som opstilles nord for den nye bygning, og der etableres befæstet areal bestående af græsarmering omkring bygningen. Der henvises til tegningsbilag, tegn.nr. M001.

Byggeriet opføres i nærheden af et godt 100 årigt gammelt jernbaneanlæg med fredningsnummer 150619, som den 1. december 2022 blev officielt udpeget som fortidsminde med dertilhørende beskyttelseslinje på 100 m.

Bygningen og det hegnede område ligger henholdsvis 10,9 m og 10,14 m fra skellet mod matr.nr. 2p, Dueholm, Nykøbing M, Jorder, hvorpå fortidsmindet er at finde. Fortidsmindet er beliggende omkring 4 m fra skellet, hvorved den samlede afstand mellem byggeriet og fortidsmindet er omkring 14-15 m.

Afgørelse:
Der meddeles dispensation for naturbeskyttelseslovens §18, til etablering af det ansøgte på følgende vilkår:

- Morslands kulturhistoriske museum skal kontaktes før gravearbejde påbegyndes og hvis der træffes nogen form for stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår og lignende.
- At byggeriet udføres som ansøgt.

Dispensationen meddeles med lovhjemmel i naturbeskyttelseslovens § 65 stk. 2.

Begrundelse for dispensation
Morsø Kommune vurderer, at der foreligger særlige forhold, som kan begrunde, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Morsø Kommune har i sin afgørelse lagt vægt på nedenstående forhold.

Vurdering og vilkår for afgørelse

Registranten
Ifølge registranten under *Fund og Fortidsminder* på www. Kulturav.dk er der tale om et jernbanelæg fra nyere tid (dateret 1918-1924 e.kr).

Dæmningen er ca. 292 m lang, 16 m bred og 6 m høj. Flad top med en bredde på ca. 5 m. I sydsiden ligger en afvandingskanal.

Der er foretaget museal besigtigelse i 2021 med følgende beskrivelse:

"Banedæmning fra den aldrig fuldførte jernbane, Morsøbanen. Dæmningen er bevaret i en længde af ca. 292 meter. Dæmningen er i vest 5-6 meter høj, 14-16 meter bred forneden, med skrånende sider. Toppen er flad, 5-6 meter bred. Dæmningen er bevokset på siderne, tiltagende mod øst. Der løber en afvandingskanal langs sydsiden. Ved dæmningens vestlige afslutning, findes en snoet sti til topfladen, hvor der findes et klippet græsområde med en bænk. Herfra er toppen brugt som en græsklippet sti der leder ind mod byen. Dæmningen krummer let mod øst og når ved den østlige afslutning nogenlunde i niveau med indfaldsvejen "Næssundvej". Herfra ses jernbanebroen "Højbro", der ledte færdslen over jernbanen."

Besigtigelse
Morsø Kommune har besigtiget ejendommen for at vurdere byggeriets indvirkning på fortidsmindet som et værdifuldt landskabselement.

Besigtigelsen understøttede kommunens vurdering af, at arealet rundt om fortidsmindet ikke kan betegnes som intakt eller uforstyrret på det pågældende sted. Der er tale

om et jernbaneanlæg, som er anlagt bynært. Der findes således bymæssig bebyggelse både øst og syd for fortidsmindet. Den bymæssige bebyggelse må derfor betragtes som en naturlig del af landskabsrummet omkring fortidsmindet i det konkrete tilfælde.

Fortidsmindet har en lav højde ud for matr.nr. 1aac, hvilket fremgår af den museale beskrivelse. Fortidsmindet er generelt set stærkt bevokset og fremstår ikke visuelt tydeligt eller markant i landskabet.

Partshøring naboer
Det er vurderet, at der ikke er parter der er direkte påvirkede af det ansøgte i relation til hensyn som varetages under naturbeskyttelseslovens § 18.

Påvirkning af internationalt naturbeskyttelsesområde, og/eller om det får konsekvenser for de dyre- og plantearter, der er optaget på habitatsdirektivets bilag IV arter.
Projektet vil ikke have en væsentlig påvirkning på leve- eller ynglesteder for bilag IV-arter, samt at den økologiske funktionalitet for arterne bevares på minimum samme niveau.
Kommunen vurderer ligeledes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil forårsage en væsentlig påvirkning på naturtyperne eller arter på udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Der er således ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Udtalelse om de arkæologiske/ kulturhistoriske interesser fra Morslands Kulturhistoriske Museum og/ eller Kulturarvsstyrelsen:
Morslands Kulturhistoriske Museum - *Museum Thy* - har ikke ønsket at afgive udtalelse til sagen.

Vurdering i forhold til formålet med fortidsmindebeskyttelse
Beskyttelseslinjen har til formål at bevare fortidsminderne som fremtrædende kulturhistoriske landskabselementer. Både indsyn til og udsyn fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Yderligere skal de arkæologiske lag omkring fortidsminderne sikres, idet der her ofte findes mange kulturhistoriske levn.

Graden af uberørthed af fortidsmindets omgivelser er en vægtig parameter, når der skal træffes afgørelse på et ansøgt projekt. Jo mere uberørt omgivelserne er, og jo mere synligt fortidsmindet fremtræder i landskabet, des mere restriktivt må det udøvede skøn nødvendigvis være.

I den konkrete sag er det kommunens skøn, at omgivelserne omkring fortidsmindet ikke kan betragtes som uberørte, da der findes bymæssig bebyggelse og veje øst og vest for fortidsmindet. Fortidsmindet fremstår ej hellere som et fremtrædende kulturhistoriske landskabselementer ved dæmningens afslutning ved Næssundvej grundet dets lave højde og den tiltagende grad af bevoksning på dæmningen vest for grunden (matr.nr. 1 aac).

Set fra Næssundvej vil det ansøgte byggeri være placeret bag ved fortidsmindet, hvilket er positivt i relation til indsyn til fortidsmindet, da den største grad af indsyn netop er fra Næssundvej.

Af samme grunde skønner kommunen, at bygningen ikke vil virke skæmmende i forhold til indsynet til og udsynet fra fortidsmindet.

Kommunen lægger også til grund, at etablering af en transformatorstation på det pågældende sted er hensigtsmæssig, idet stationen opføres nærved eksisterende transformatorstation med de nødvendige tilkoblingsmuligheder til el-forsyningsnet.

Planlægningen af transformatorstationen har – efter kommunes forståelse – foregået over en længere årrække, hvorfor daværende og nuværende grundejer (Morsø Kommune og Netselskabet Elværk A/S) har haft berettiget forventning om, at byggeriet kunne gennemføres, da fredningen først blev registreret den 1. december 2022.

Dette skal også ses i relation til, at ejendommen ligger i et planlagt område reguleret af Partiel Byplanvedtægt nr. 5, som udlægger arealanvendelsen til offentligt formål under § 2, stk.3.

Morslands Kulturhistoriske Museum - *Museum Thy* - har ikke ønsket at afgive udtalelse til sagen. Morsø Kommune antager, at der ikke forventes at være arkæologiske lag at beskytte i denne sag sammenlignet med andre sager, der vedrører byggeri nær fortidsminder.

Samlet vurdering
Det er Morsø Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte byggeri ikke vil virke skæmmende i forhold til indsynet til og udsynet fra fortidsmindet med henvisning til karakteren af området og fortidsmindets fremtoning.

Der lægges også til grund, at placeringen er hensigtsmæssigt ud fra en forsyningsmæssig betragtning og anvendelsen har et offentligt formål er i overensstemmelse med Partiel byplanvedtægt nr. 5.

Kommunen har også tillagt det vægt, at ejeren kan skønnes at have berettiget forventning om projektets gennemførelse.

Annoncering og klagevejledning

Annoncering / Offentliggørelse
Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Klagevejledning
Der er **4 ugers** klagefrist for afgørelsen. Klagefristen udløber dermed den 22. juni 2023.

Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID eller MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Morsø Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgænge-

lig for Morsø Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Morsø Kommune. Hvis du sender din anmodning til Morsø Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Søgsmål
Jf. Naturbeskyttelseslovens § 88 stk. 1 skal søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Bertelsen
Byggesagsbehandler

Kopi af afgørelsen med bilag sendes til orientering til:

Miljøstyrelsen; mst@mst.dk
Naturstyrelsen; nst@nst.dk
Kystdirektoratet; kdi@kyst.dk
Morslands Historiske Museum; anders.have@museummors.dk
Thisted Museum; ark@museumthy.dk
Friluftsrådet; fr@friluftsraadet.dk
Dansk Botanisk Forening; kontor@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Morsø; dnmorsoe-sager@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening; dn@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening; natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening Lokalafdeling; morsoe@dof.dk

Bilag:

Bilag 1: Det ansøgte byggeri

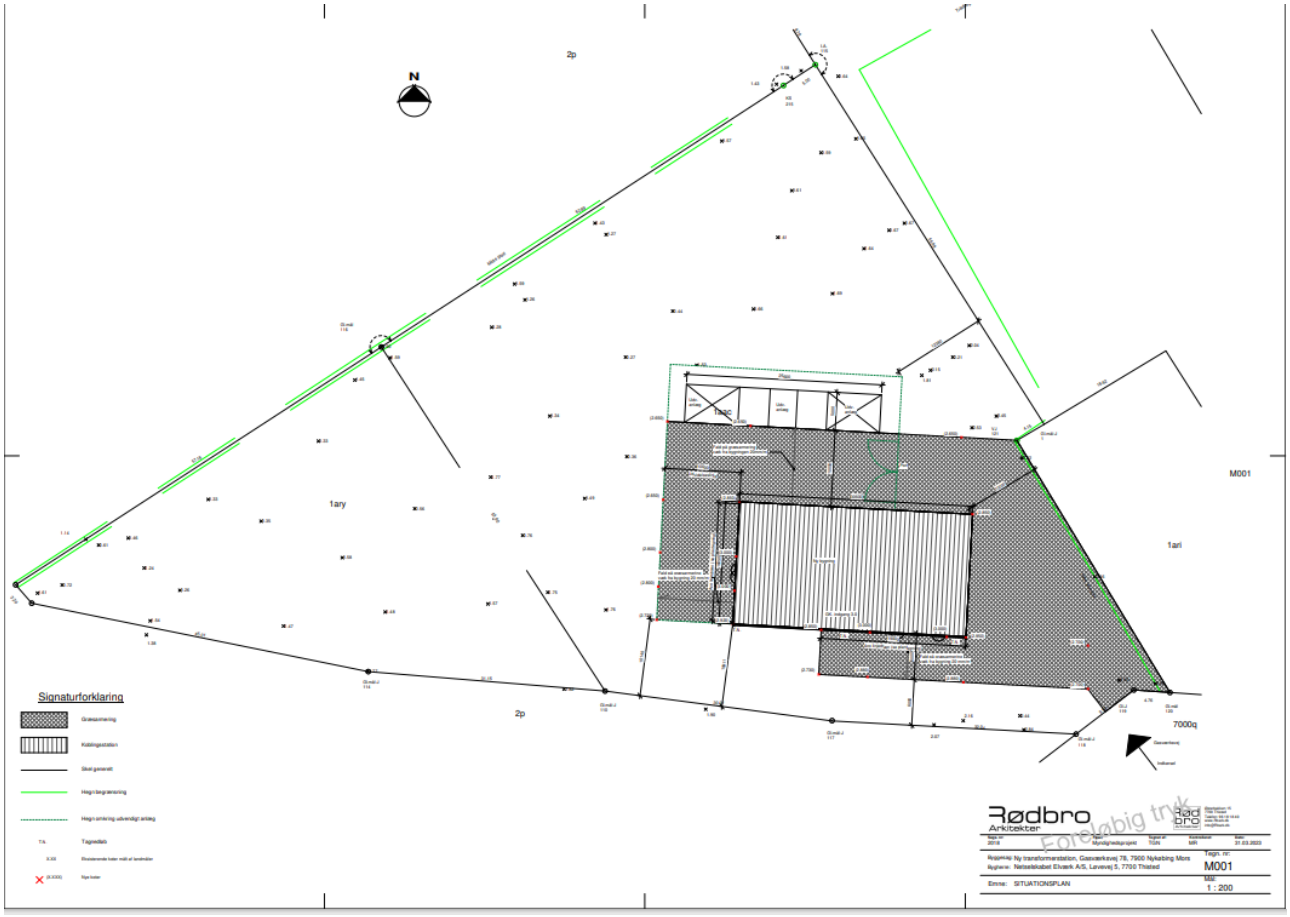

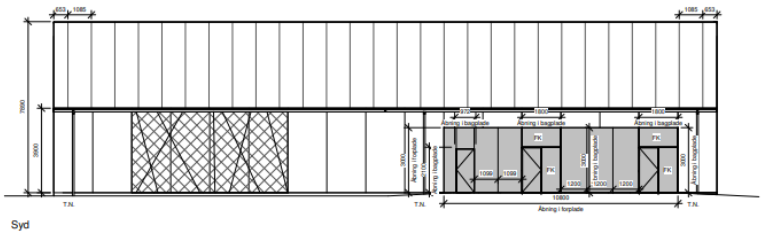

Syd

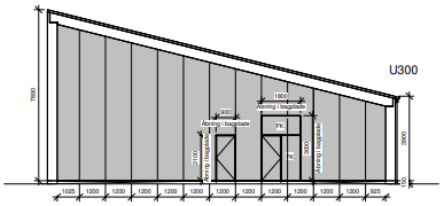

Vest

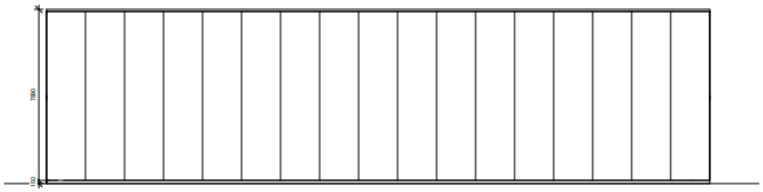

Nord

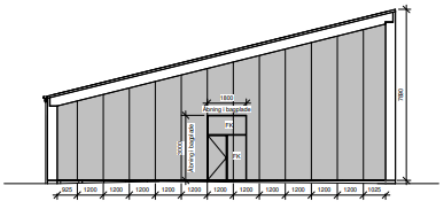

Øst

Signaturforklaring

	Betonprægning, bredde 60 mm jf. beskrivelse
	(41).1 ydervægsbeklædning
	(21).1 Ydervæg beton sandwich element
FK	(31).2 Facadekassetter
T.N.	Tagnedløb

Note: Rista, ventilation, lamper mv. er ikke vist

Rødbro Arkitekter

Østerbakken 15
7790 Thisted
Telefon: 96 18 18 40
www.Rbark.dk
info@Rbark.dk

Sags. nr:	Fase:	Tegnet af:	Kontrolleret:	Dato:
2018	Udbudsprojekt	TGN	MR	01.05.2023

Byggesag: Ny transformerstation, Gasværksvej 78, 7900 Nykøbing Mors
Byherre: Netselskabet Elværk A/S, Løvevej 5, 7700 Thisted

Tegn. nr: U300

Emne: FACADER

Mål: 1 : 100

Bilag 2: Oversigtskort med registret fortidsminde og beskyttelseszone

Bilag 3: Skråfoto over fortidsminde, grund og område

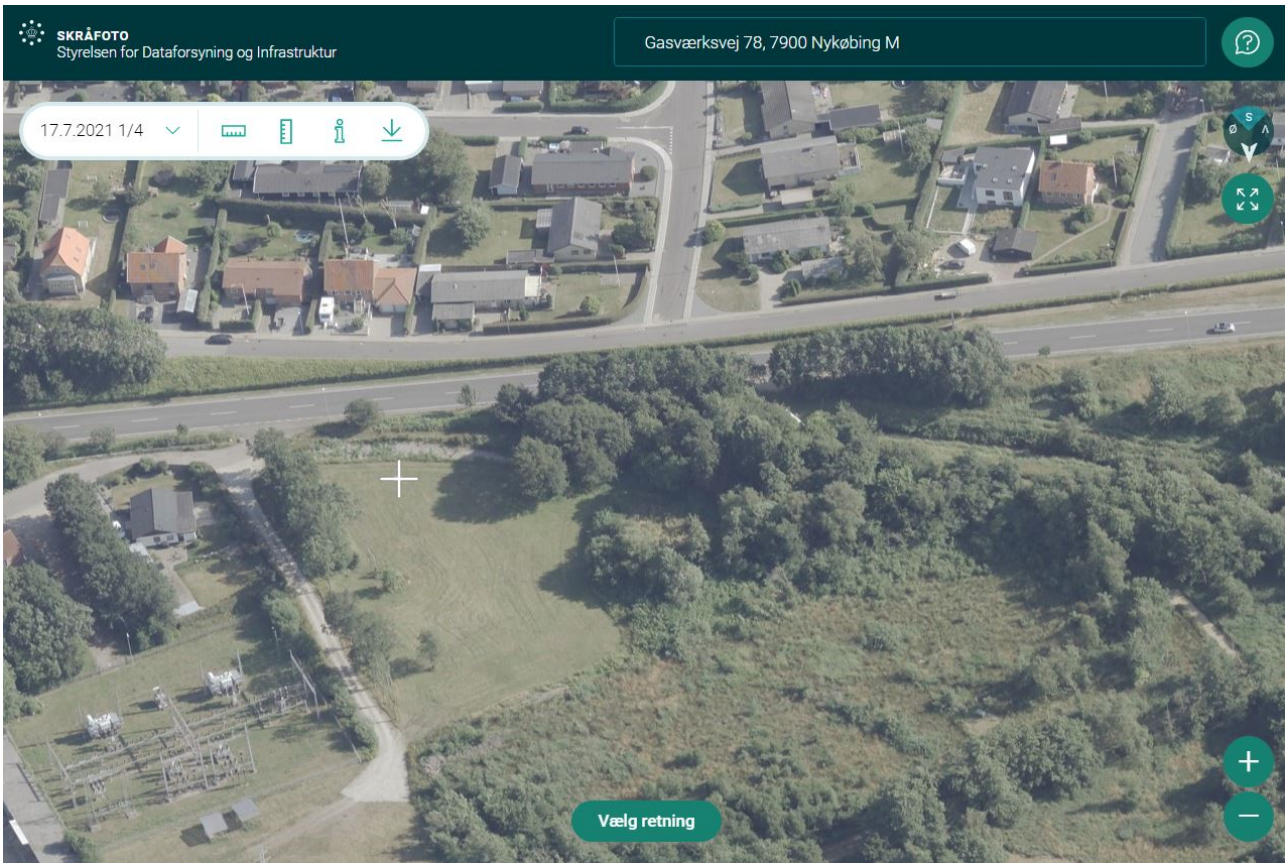

Bilag 4: Udvalgte fotos fra besigtigelse

(Kig fra grund mod fortidsminde og højere beliggende byområde mod syd)

(Kig fra grund mod fortidsminde og højere beliggende byområde mod syd)

(Kig til fortidsminde og Næssundvej fra Gasværksvej)

(Kig fra fortidsminde mod byområde mod øst)